

رئیس کمیسیون قوانین و مقررات انجمن تجارت الکترونیک در گفت‌وگو با «ایران»:

دولت راه فیلترینگ سلیقه‌ای را می‌بندد

گزارش

محبوبه ستارزاده

گروه علم و فناوری

هیأت وزیران در مصوبه‌ای جدید، هرگونه تصمیم یا اقدام دستگاه‌های اجرایی برای انسداد، تعلیق، تحدید یا ممنوعیت فعالیت سکوها و کسب‌وکارهای دیجیتال را منوط به اخذ نظر ستاد راهبری و ساماندهی فضای مجازی و تأیید رئیس جمهوری کرد؛ اقدامی که در پی نگرانی‌ها از تعدد مراجع تصمیم‌گیر و اقدامات ناهماهنگ در حوزه فضای مجازی انجام شده است. اهمیت این مصوبه فقط به تعیین یک مسیر اداری جدید محدود نمی‌شود؛ دولت برای تصمیم‌هایی که خارج از این چارچوب اتخاذ شوند نیز اعتبار قانونی قائل نشده است. براساس ابلاغیه هیأت‌دولت، هر تصمیم یا اقدامی که بدون طی این فرآیند برای انسداد، تعلیق، تحدید یا ممنوعیت فعالیت سکوها و کسب‌وکارهای فضای مجازی انجام شود، «فاقد اعتبار» خواهد بود. علاوه براین، فرد ذی‌ربط در صورت واردشدن خسارت، مطابق قوانین و مقررات مسئول جبران آن خواهد بود؛ موضوعی که به‌سرعت مورد اعتراض ۶۳ نماینده مجلس قرار گرفت. نمایندگان مجلس با اعتراض به مصوبه دولت درباره مدیریت فضای مجازی، نسبت به توسعه اختیارات رئیس جمهوری هشدار دادند و خواستار بررسی ابعاد قانونی و شرعی این مصوبه از سوی شورای نگهبان شدند. اما این مصوبه چه تأثیری بر فعالیت پلتفرم‌ها و کسب و کارها دارد و ایراد قانونی آن کجاست که مورد اعتراض نمایندگان مجلس قرار گرفته است؟

گامی برای مهار

مسدودسازی‌های سلیقه‌ای

روح اله رهبرپور، رئیس کمیسیون قوانین و مقررات انجمن تجارت الکترونیک با

ابراز خرسندی از تصمیم رئیس جمهوری برای ورود به موضوع مسدودسازی سلیقه‌ای پلتفرم‌ها، این مصوبه را امری لازم و ضروری می‌داند و درواقع معتقد است که به این ترتیب شاید دولت بتواند راه فیلترینگ سلیقه‌ای را ببندد. او به «ایران» می‌گوید: «ما درعمل شاهد مواجهه با تصمیمات پرکنده، بی‌نشان و فراقانونی برای مسدودسازی کسب‌وکارها بودیم؛ برای یک فعال اقتصادی، مخرب‌تر از خود محدودیت، «پیش‌بینی ناپذیری» آن است. رهبرپور معتقد است که این ابلاغیه با «قابل انتساب ساختن تصمیم» و انتقال نقطه تأیید نهایی به شخص رئیس جمهوری، می‌تواند هزینه چنین اقداماتی را بالا ببرد.

او در ادامه می‌گوید: «اینکه دولت در این شرایط و در سایه عدم قطعیت‌ها، اقتصاد دیجیتال را یک دارایی ملی تلقی کرده و علامت روشنی دراین باره داده، نشانه ارزشمندی است.»

رهبرپور همچنین ادامه می‌دهد: «از

طرفی می‌شود به این دستور از این منظر هم نگاه کرد که دستور رئیس جمهوری در واقع به نفع دولت که متولی اصلی اقتصاد کشور هم هست، می‌تواند باشد. یعنی درواقع دولت در این شرایط حساس جنگی، فشار را از روی بخشی از اقتصاد کشور برمی‌دارد، هرچند که اقتصاد دیجیتال و صاحبان کسب و کارهای این حوزه نیزمنتفع می‌شوند. «اوالبته معتقد است که با این حال، عیار واقعی و اعتبار عملی این دستور در اولین آزمونش یعنی زمانی که دستگاهی برخلاف این رویه عمل کند، سنجیده می‌شود.

استثنای احکام قضایی

نقطه ضعف یا الزام قانونی؟

رئیس کمیسیون قوانین و مقررات انجمن تجارت الکترونیک البته به یک موضوع اساسی هم اشاره دارد و می‌گوید: «اینکه احکام قضایی ازاین قاعده مستثنی شده‌اند، به هرحال در نتیجه نهایی بی‌تأثیر نیست. اگر

بخواهیم صادقانه و حقوقی به ما اجرا نگاه کنیم، باید بپذیریم که کارآمدی این تصمیم «محدود و مشروط» است، اما قطعاً «آصر» نیست.» رهبرپور در ادامه توضیح می‌دهد: «برخی، به این استدلال نقد دارند چراکه یکی از شران‌های اصلی مسدودسازی در ایران، ماهیت قضایی مسدودسازی در این کشور است. «اوالبته معتقد است که با این حال، عیار واقعی و اعتبار عملی این دستور در اولین آزمونش یعنی زمانی که دستگاهی برخلاف این رویه عمل کند، سنجیده می‌شود.

استثنای احکام قضایی

نقطه ضعف یا الزام قانونی؟

رئیس کمیسیون قوانین و مقررات انجمن تجارت الکترونیک البته به یک موضوع اساسی هم اشاره دارد و می‌گوید: «اینکه احکام قضایی ازاین قاعده مستثنی شده‌اند، به هرحال در نتیجه نهایی بی‌تأثیر نیست. اگر

یا گزارش‌های دستگاه‌های اجرایی است. اصولاً در غیراز مواردی که جرمی با جنبه عمومی به وقوع می‌پیوندد، دستگاه قضا رأساً وارد رسیدگی نشده و بسیاری از آرای قضایی با طرح موضوع از سمت دولت صادر می‌شود که با اجرای دستور رئیس جمهوری، قاعده‌تاً این موضوعات نیزاز مجرای این فرآیند پیگیری خواهند شد.»

اینکه دولت

در این شرایط

و در سایه

عدم قطعیت‌ها،

اقتصاد

دیجیتال را یک

دارایی ملی

تلقی کرده و

علامت روشنی

در این باره

داده، نشانه

ارزشمندی

است

یک سپر حمایتی

این روند پیش از این هم در دولت دوازدهم در قالب مصوبه «شیوه‌نامه تشکیل و نحوه کارگروه کاهش موانع کسب‌وکارهای مجازی از طریق ساماندهی و کاهش شکایت دستگاه‌ها به طرفیت آنها» تصویب شده بود. این کارشناس حقوقی حوزه تجارت الکترونیک در ادامه در پاسخ به سؤالی درباره میزان موفقیت چنین مصوباتی در دولت‌های پیشین هم می‌گوید: «اگر بخواهیم متصفانه ارزیابی کنیم، تصمیمات دولت‌های پیشین یک «شکست مطلق» نبودند.»

رهبرپور درادامه توضیح می‌دهد: «در گذشته، ایجاد کارگروه‌های کاهش موانع و کارگروه ویژه اقتصاد دیجیتال، توانست تا حدودی جلوی «شکایات شتاب‌زده و بدوی» دستگاه‌های اجرایی علیه کسب‌وکارها را بگیرد و حتی در مقاطعی، یک سپر حمایتی اولیه ایجاد کند.» او ادامه می‌دهد: «بنابراین، ورود مجدد دولت به این عرصه را نباید یک تکرار بی‌حاصل دانست؛ بلکه در ادامه آن، ما با یک «ارتقای ساختاری و آسیب‌شناسانه» رویه‌رو هستیم. این ابلاغیه جدید از یک سو، سطح تصمیم‌گیری را از کارگروه‌های میان‌دستگاهی به عالی‌ترین مقام اجرایی (شخص رئیس‌جمهور) ارتقا داده تا یک «قدرت وتوی قاطع» در برابر بدنه اداری ایجاد شود. از سوی دیگر، با تصریح بر «مسئولیت شخصی صادرکننده دستور»، هزینه حقوقی و اداری تصمیمات فراقانونی را برای مدیران بالا برده است.»

او همچنین نگاهی به موارد مسدودسازی

چنین تصمیماتی و دامنه پیامد آنها هیچ تناسبی وجود ندارد و قاعده‌گذاری هم صرفاً بر فراوانی انجام نمی‌شود، حتی بسیاری از تشریفات حمایتی در حقوق، برای رویدادهای نادر، اما پریامد وضع شده‌اند. مهم‌تر آن که یکی از آثار اصلی این وضعیت، پیشینی است، نه پسینی.» رهبرپور ادامه می‌دهد: «در واقع آنچه به کسب‌وکارها آسیب می‌زند تنها مسدودسازی‌های واقع شده نیست؛ احتمال آن است. وقتی چنین اقدامی بالقوه ممکن باشد، همه سکوها ناچارند رفتار خود در طراحی محصول، در تصمیم سرمایه‌گذاری و در جذب شریک تجاری را بر مبنای آن احتمال تنظیم کنند. یعنی هزینه بر کل بازار توزیع می‌شود، حتی بر کسانی که هرگز مشمول هیچ اقدامی نشده‌اند.»

رئیس کمیسیون قوانین و مقررات

رئیس کمیسیون قوانین و مقررات انجمن تجارت الکترونیک همچنین نگاهی به تعجیل نمایندگان در مخالفت جدی با این ابلاغیه و مقاومت بالای عده‌ای در برابر اجرای آن در آینده دارد و می‌گوید: «از منظر حقوق عمومی، صلاحیت هر مقام اداری محدود و مبتنی بر قانون است؛ اما این قاعده در اینجا کاملاً به نفع این ابلاغیه عمل می‌کند، نه علیه آن.»

رهبرپور در ادامه اظهار می‌کند: «این ابلاغیه به هیچ‌وجه

صلاحیت‌های قانونی دستگاه‌ها را سلب نکرده و مسیرهای قانونی

پایرجاست. خود سند نیز صراحتاً تأکید دارد که این فرآیند «در

چارچوب قوانین و مقررات مربوط» است.»

به گفته او، آنچه این ابلاغیه هدف قرار داده، اقدامات اداری

سلیقه‌ای است که از ابتدا مبنای قانونی محکمی نداشته‌اند و

طبیعتاً وقتی صلاحیتی وجود نداشته، سلب صلاحیتی هم رخ

نداده است. از منظر حقوقی آنچه این سند اضافه کرده، صرفاً

یک «شرط تشریفاتی درون‌قوای» است؛ یعنی اعمال حق نظارت

رئیس جمهوری بر دستگاه‌های تابعه که از اختیارات مسلم ایشان

در مقام ریاست قوه مجریه است. به همین دلیل، ورود نظارتی

مجلس برای توقف آن جای تأمل دارد.

برش

ابلاغیه رئیس‌جمهور علیه قانون نیست

رئیس کمیسیون قوانین و مقررات

انجمن تجارت الکترونیک همچنین

نگاهی به تعجیل نمایندگان

در مخالفت جدی با این ابلاغیه

و مقاومت بالای عده‌ای در برابر

اجرای آن در آینده دارد و می‌گوید:

«از منظر حقوق عمومی، صلاحیت

هر مقام اداری محدود و مبتنی بر

قانون است؛ اما این قاعده در اینجا کاملاً به نفع این ابلاغیه عمل

می‌کند، نه علیه آن.»

رهبرپور در ادامه اظهار می‌کند: «این ابلاغیه به هیچ‌وجه

صلاحیت‌های قانونی دستگاه‌ها را سلب نکرده و مسیرهای قانونی

پایرجاست. خود سند نیز صراحتاً تأکید دارد که این فرآیند «در

چارچوب قوانین و مقررات مربوط» است.»

به گفته او، آنچه این ابلاغیه هدف قرار داده، اقدامات اداری

سلیقه‌ای است که از ابتدا مبنای قانونی محکمی نداشته‌اند و

طبیعتاً وقتی صلاحیتی وجود نداشته، سلب صلاحیتی هم رخ

نداده است. از منظر حقوقی آنچه این سند اضافه کرده، صرفاً

یک «شرط تشریفاتی درون‌قوای» است؛ یعنی اعمال حق نظارت

رئیس جمهوری بر دستگاه‌های تابعه که از اختیارات مسلم ایشان

در مقام ریاست قوه مجریه است. به همین دلیل، ورود نظارتی

مجلس برای توقف آن جای تأمل دارد.

بررسی کیا اسپورتیج هیبریدی ۲۰۲۶: نقاط قوت و ضعف

یک به روزرسانی پرهزینه

ترجمه

گروه خودرو

به نظر

می‌رسد

تا زمانی

که تکلیف

متغیرهای

مهمی مانند

نرخ ارز،

تشد، بازار

مردم و شرایط

عرضه خودرو

روشن‌تر

نشان، بازار

در همین

وضعیت

کم‌تحرك باقي

بماند

دماغه‌ای چشمگیر، قدرت بیشتر و امکانات اضافه از نقاط قوت اسپورتیج جدید است، اما در مقابل قیمت بالاتر و مصرف سوخت بیشتر هم به چشم می‌آید. نسل فعلی کیا اسپورتیج وارد چهارمین سال حضور خود در بازار شده است. معمولاً وقتی یک خودرو به چنین نقطه‌ای از عمر خود می‌رسد، خودروساز به تغییراتی جزئی مانند طراحی جدید بخش جلو و عقب و شاید یکی دو تغییر در کابین بسنده می‌کند. اما کیا برای نسخه هیبریدی اسپورتیج مدل ۲۰۲۶ کمی بیشتر از اینها دست به تغییر زده است.

به گزارش caranddriver، برای مدل ۲۰۲۶، اسپورتیج هیبریدی به جای سه تیپ LX، EX و SX-Prestige همچنان به عنوان نسخه‌های پایه، میانی و بالارده در سید محصولات حضور دارند، اما حالا خریداران می‌توانند دو گزینه جدید S و X-Line را نیز انتخاب کنند که به ترتیب در جایگاهی میان تیپ‌های پایین و بالاتر قرار می‌گیرند.

یکی از بحث‌برانگیزترین بخش‌های اسپورتیج مدل‌های ۲۰۲۳ تا ۲۰۲۵، طراحی ظاهری آن، به خصوص نمای جلو بود. حتی کارکنان خود کیا نیز برای توصیف این طراحی کارچندان ساد‌های نداشته‌اند و ترکیب جلوپنجره‌ای با ظاهر «بینی ببر» و چراغ‌هایی با فرم بومرنگ صحبت می‌کردند. کیا با الهام از نسل جدید و چشمگیر تلوراید، در مدل ۲۰۲۶ اسپورتیج را به جلوپنجره‌ای با سبک طراحی کیا تلوراید مجهز کرده است. نتیجه، تغییر چهره‌ای کاملاً محسوس برای این شاسی بلند کوچک است که نمای جلویی آن را بسیار تراش خورده‌تر و جذاب‌تر نشان می‌دهد.

طراحی جدید بخش جلو به خوبی با بدنه فعلی هماهنگ شده و در سایر بخش‌ها تغییرات چندانی دیده نمی‌شود. البته

۱۸ اینچی تنظیم شده است. در مجموع این ترکیب قابل قبول است، اما هماهنگی کاملی میان چرخ‌ها و تنظیمات خودرو احساس نمی‌شود.

نتایج آزمایش در پیست نیز این موضوع را تأیید کرد. اسپورتیج SX-Prestige جدید با رینگ‌های ۱۹ اینچی در آزمایش چسبندگی به عدد ۰٫۷۹ جی رسید؛ در حالی که مدل قبلی SX-Prestige با رینگ‌های ۱۸ اینچی توانسته بود چسبندگی ۰٫۸۳ جی را ثبت کند.

البته عملکرد ترمزها بهتر شده است. اسپورتیج جدید در آزمایش ترمز از سرعت ۷۰ مایل بر ساعت، یعنی حدود ۱۱۳ کیلومتر بر ساعت، تنها به ۱۷٫۲ فوت یا حدود ۵٫۲۴ متر برای توقف کامل نیاز داشت؛ در حالی که مدل قبلی برای توقف به ۱۷٫۶ فوت، معادل حدود ۵۳٫۶ متر، نیاز داشت.

مصرف سوخت بیشتر و سواری ناآرام

اما تغییر مهم‌تر اسپورتیج هیبریدی مدل ۲۰۲۶ به بخش قوای محرکه مربوط می‌شود. موتور بنزینی همچنان بدون تغییر باقی مانده، اما موتور الکتریکی اصلی خودرو قدرتمندتر شده است. توان این موتور اکنون به ۶۴ اسب‌بخار رسیده؛ در حالی که مدل سال گذشته ۵۹ اسب‌بخار قدرت داشت.

در نتیجه، مجموع قدرت قوای محرکه هیبریدی به ۱۳۲ اسب‌بخار رسیده است؛ یعنی ۵ اسب‌بخار بیشتر از مدل قبلی.

اما این افزایش قدرت چه نتیجه‌ای داشته است؟ شتاب صفر تا ۶۰ مایل بر ساعت، معادل حدود ۹٫۷ کیلومتر بر ساعت، اکنون وارد محدوده ۶ ثانیه شده و اسپورتیج جدید این سرعت را در ۹٫۶ ثانیه ثبت می‌کند. این رقم به شکل محسوسی بهتر از زمان ۷٫۴ ثانیه‌ای مدل ۲۰۲۳ است.

اسپورتیج جدید در مسافت یک چهارم مایل نیز عملکرد بهتری دارد. این خودرو این مسافت را در ۱۵٫۳ ثانیه و با سرعت ۹۲ مایل بر ساعت، معادل حدود ۱۴۸ کیلومتر بر ساعت، طی کرد؛ در حالی که مدل قبلی برای همین آزمایش به ۱۵٫۶ ثانیه زمان و سرعت خروجی ۹۰ مایل بر ساعت، معادل حدود ۱۴۵ کیلومتر بر ساعت، دست پیدا کرده بود.

امکانات بالاتر؛ قیمت بیشتر

قیمت تیپ SX-Prestige نیز افزایش پیدا کرده است. این نسخه در مدل ۲۰۲۶ با قیمت ۴۲٫۰۸۵ دلار عرضه می‌شود؛ در حالی که مدل ۲۰۲۵ تنها ۳۹٫۱۸۵ دلار قیمت داشت. البته هنگام مقایسه قیمت باید امکانات اضافه‌شده را نیز در نظر گرفت؛ رینگ‌های ۱۹ اینچی، نمایشگر سربالا و گرم‌کن صندلی‌های عقب تنها بخشی از تجهیزات جدید این خودرو هستند. با این حال، واقعیت این است که قیمت SX-Prestige نسبت به سال گذشته ۲٫۹۰ دلار افزایش پیدا کرده است.

خودرو

بازار خودرو

آرام اما بدون مشتری!

کاهش نرخ ارز و ضعف تقاضا

بازار خودرو را در وضعیت انتظار نگه داشت

منجر شود. دلیل را باید در سمت تقاضا جست‌وجو کرد. قدرت خرید بخش بزرگی از مصرف‌کنندگان کاهش یافته و بسیاری از خریداران برای خرید خودرو با احتیاط بیشتری رفتار می‌کنند. کسی که امروز برای خرید خودرو اقدام می‌کند، علاوه بر قیمت فعلی، باید درباره قیمت فردا هم تصمیم بگیرد؛ موضوعی که در شرایط اقتصادی فعلی کار ساده‌ای نیست. به همین دلیل بخشی از تقاضا فعلاً از بازار خارج شده و منتظر روشن‌تر شدن شرایط است. از سوی دیگر، فروشنده‌گان نیز با توجه به هزینه‌های بالای جایگزینی خودرو و نگرانی از افزایش دوباره قیمت‌ها، به‌سادگی حاضر به کاهش قیمت نیستند. بنابراین حتی وقتی نرخ ارز پایین می‌آید، کاهش قیمت در بازار خودرو با همان سرعت اتفاق نمی‌افتد. فروشنده می‌داند اگر خودرو را امروز ارزان‌تر بفروشد، ممکن است برای خرید خودروی جایگزین در آینده با قیمت بالاتری مواجه شود.

آیند در این میان، تغییر قیمت برخی مدل‌ها

نیز نتوانسته تصویر کلی بازار را تغییر دهد. افزایش قیمت یک یا چند خودرو را نمی‌توان به معنای بازگشت بازار به مسیر صعودی دانست؛ همان‌طور که کاهش قیمت چند مدل نیز لزوماً به معنای آغاز روند نزولی نیست. بازار فعلاً بیش از هر چیز تحت تأثیر کمبود تقاضای مؤثر قرار دارد و نوسان‌های محدود در برخی مدل‌ها نیز بیشتر بازتاب شرایط همان خودروهاست تا نشانه‌ای از تغییر مسیر کلی بازار.

بنابراین، به نظر می‌رسد تا زمانی که تکلیف متغیرهای مهمی مانند نرخ ارز، قدرت خرید مردم و شرایط عرضه خودرو روشن‌تر نشود، بازار همچنان در همین وضعیت کم‌تحرك باقی بماند. در چنین شرایطی، قیمت‌ها ممکن است روزانه تغییرات محدودی داشته باشند، اما آنچه مسیر بازار را تعیین خواهد کرد، بازگشت خریداران به معاملات واقعی است. فعلاً اما خریدار ترجیح می‌دهد صبر کند و همین صبر، مهم‌ترین نشانه وضعیت

نوسان محدود قیمت‌ها در بازاری که

همچنان چشم‌انتظار است

در مجموع، رفتار بازار خودرو نشان می‌دهد که فعلاً هیچ کدام از دو سناریوی افزایش یا کاهش شدید قیمت دست بالا را ندارند. افت نرخ ارز از یک سو، مانع شکل‌گیری انتظارات افزایشی شده و از سوی دیگر، ضعف قدرت خرید و کاهش تقاضای مؤثر اجازه نمی‌دهد کاهش قیمت‌ها به افزایش معاملات منجر شود. در چنین شرایطی، نوسان‌های روزانه قیمت بیشتر به تغییرات موردی در عرضه و تقاضای هر مدل مربوط است و نمی‌توان از آنها به عنوان نشانه‌ای برای تغییر مسیر کلی بازار استفاده کرد.

برش

بازار خودرو

یاسمن صادق شیرازی

گروه خودرو

بازار خودرو دیروز هم روز آرامی را پشت سر گذاشت. قیمت‌ها در بیشتر مدل‌ها تغییر چندانی نداشت و معاملات نیز همچنان بر سطح پایینی قرار داشت. آنچه این روزها بیش از نوسان چند میلیون‌تومانی قیمت خودروها به چشم می‌آید، رکودی است که در بازار ریشه دوامده؛ رکودی که باعث شده قیمت‌های اعلامی لزوماً به معامله واقعی منجر نشوند. در چنین شرایطی، بازار نه توان حرکت جدی به سمت افزایش قیمت را دارد و نه نشانه‌ای از ریزش گسترده در آن دیده می‌شود. خریداران همچنان دست نگه داشته‌اند و فروشنده‌گان نیز حاضر نیستند برای فروش سریع‌تر، قیمت‌ها را به شکل محسوسی پایین ببرند. همین وضعیت باعث شده بازار خودرو در روزهای اخیر بیشتر از آنکه شاهد معامله باشد، شاهد انتظار باشد.

یکی از عواملی که در این میان بر بازار اثر گذاشته، کاهش نرخ ارز در بازار آزاد است. افت نرخ ارز، دست‌کم در کوتاه‌مدت، از شکل‌گیری موج جدید افزایش قیمت خودرو جلوگیری می‌کند. بازار خودرو در سال‌های گذشته بارها نشان داده که تغییرات نرخ ارز می‌تواند انتظارات قیمتی را جابه‌جا کند. با این حال، کاهش نرخ ارز هنوز نتوانسته به کاهش محسوس و فراگیر قیمت خودروها